

LIGJ
Nr.9613, datë 21.9.2006

PËR ADERIMIN E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË NË KONVENTËN E UNESCO-S “PËR MBROJTJEN DHE ZHVILLIMIN E LARMISË SË SHPREHJEVE TË KULTURAVE”

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Republika e Shqipërisë aderon në Konventën e UNESCO-s “Për mbrojtjen dhe zhvillimin e larmisë së shprehjeve të kulturave”.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekreten nr.5062, datë 4.10.2006 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

KONVENTA
PËR MBROJTJEN DHE ZHVILLIMIN E LARMISË SË SHPREHJEVE KULTURORE

Paris, 20 tetor 2005

Konferenca e Përgjithshme e Organizatës Edukative, Shkencore dhe Kulturore të Kombeve të Bashkuara, mbledhur në Paris nga data 3 deri në 21 tetor 2005 në sesionin e saj të 33-të:

duke pohuar që larmia kulturore është një karakteristikë përcaktuese e njerëzimit;

e ndërgjegjshme që larmia kulturore krijon një trashëgimi të përbashkët të njerëzimit dhe që duhet të zhvillohet dhe ruhet për të mirën e të gjithëve;

me vetëdije që larmia kulturore krijon një botë të pasur dhe të larmishme, e cila rrit gamën e zgjedhjeve dhe ushqen kapacitetet dhe vlerat e njeriut dhe për rrjedhojë është një forcë shtytëse për zhvillimin e qëndrueshëm për komunitetet, popujt dhe kombet;

duke kujtuar që larmia kulturore, e cila zhvillohet brenda kuadrit të demokracisë, tolerancës, drejtësisë sociale dhe respektit reciprok ndërmjet njerëzve dhe kulturave është e domosdoshme për paqen dhe sigurinë në nivel lokal, kombëtar dhe ndërkombëtar;

duke përkujtuar rëndësinë e larmisë kulturore për realizimin e plotë të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut të shpallura në Deklaratën Universale për të Drejtat e Njeriut dhe në instrumente të tjera të njohura në gjithë botën;

duke theksuar nevojën për të përfshirë kulturën si një element strategjik në politikat e zhvillimit kombëtar dhe ndërkombëtar, si dhe në bashkëpunimin për zhvillimin ndërkombëtar, duke pasur parasysh gjithashtu Deklaratën e Mijëvjeçarit (2000) të Kombeve të Bashkuara që i vë theks të veçantë zhdukjes së varfërisë;

duke pasur parasysh që kultura merr trajta të ndryshme në kohë dhe hapësirë dhe që kjo larmi është mishëruar në veçantinë dhe shumësinë e identiteteve dhe shprehjeve kulturore të popujve dhe shoqërive që krijojnë njerëzimin;

duke pranuar rëndësinë e njohurive tradicionale si një burim i pasurisë së paprekshme dhe materiale dhe në veçanti sistemet e njohurive të popujve indigjenë dhe kontributin e tyre pozitiv në zhvillimin e qëndrueshëm, si edhe nevojën për mbrojtjen dhe zhvillimin e duhur të tyre;

duke pranuar nevojën për marrjen e masave për të mbrojtur larminë e shprehjeve kulturore, përfshirë këtu përmbajtjen e tyre, veçanërisht në situata ku shprehjet kulturore mund të kërcënohen nga mundësia e zhdukjes apo e dëmtimit serioz;

duke theksuar rëndësinë e kulturës për kohezion social në përgjithësi dhe veçanërisht potencialin e saj për rritjen e statusit dhe rolit të gruas në shoqëri;

e vetëdijshme që larmia kulturore forcohet me anë të fluksit të lirë të ideve dhe që rritet me anë të shkëmbimit dhe ndërveprimit të vazhdueshëm ndërmjet kulturave;

duke pohuar sërish që liria e mendimit, shprehjes dhe informacionit, si dhe larmia e medias, bëjnë të mundur që shprehjet kulturore të zhvillohen brenda shoqërive;

duke pranuar që larmia e shprehjeve kulturore, përfshirë këtu shprehjet kulturore tradicionale është një faktor i rëndësishëm që lejon individët dhe popujt të shprehin dhe të ndajnë me të tjerët idetë dhe vlerat e tyre;

duke kujtuar që larmia gjuhësore është një element thelbësor i larmisë kulturore dhe duke pohuar sërish rolin thelbësor që luan edukimi në mbrojtjen dhe zhvillimin e shprehjeve kulturore;

duke pasur parasysh rëndësinë e forcës së kulturës, përfshirë këtu personat që u përkasin minoriteteve dhe popujve indigjenë, të manifestuar në lirinë e tyre për të krijuar, përhapur dhe ndarë shprehjet tradicionale kulturore dhe për të pasur mundësinë e përdorimit të tyre, me qëllim që t'i përfitojnë ato për zhvillimin e tyre;

duke theksuar rolin e rëndësishëm të ndërveprimit dhe krijueshmërisë kulturore që rrisin dhe ripërtërijnë shprehjet kulturore dhe rrisin rolin që luajnë të interesuarit e përfshirë në zhvillimin e kulturës për ecurinë e gjithë shoqërisë;

duke pranuar rëndësinë e të drejtave të pronësisë intelektuale në mbështetje të të interesuarve të përfshirë në krijueshmërinë kulturore;

e bindur që veprimtaritë, të mirat dhe shërbimet kulturore janë të një natyre ekonomike dhe kulturore, sepse përcjellin identitete, vlera dhe kuptime dhe për këtë nuk duhet të trajtohen vetëm për vlerën tregtare;

duke vënë në dukje që ndërsa proceset e globalizimit të cilat janë lehtësuar nga zhvillimi i shpejtë i teknologjisë së informacionit dhe komunikimit, përballojnë kushtet pa precedent për ndërveprim të rritur ndërmjet kulturave, ato paraqesin gjithashtu një sfidë për larminë kulturore, kryesisht duke pasur parasysh rreziqet e çekuilibrit ndërmjet vendeve të varfra dhe të pasura;

e vetëdijshme për mandatin e veçantë të UNESCO-s për të siguruar respektimin e larmisë së kulturave dhe për të rekomanduar këto marrëveshje ndërkombëtare që mund të jenë të nevojshme për nxitjen e fluksit të lirë të ideve me anë të fjalës dhe imazhit;

duke i'u referuar dispozitave të instrumenteve ndërkombëtare të miratuara nga UNESCO në lidhje me larminë kulturore dhe ushtrimin e të drejtave kulturore dhe në veçanti Deklaratës Universale për Larminë Kulturore të vitit 2001;

miraton këtë Konventë më 20 tetor 2005

I. OBJEKTIVAT DHE PARIMET DREJTUESE

Neni 1

Objektivat

Objektivat e kësaj Konvente janë:

- a) të mbrojnë dhe të zhvillojnë larminë e shprehjeve kulturore;
- b) të krijojnë kushtet që kulturat të zhvillohen dhe të ndërveprojnë lirshëm në një mënyrë huazi të dobishme;
- c) të inkurajojnë dialogun ndërmjet kulturave me synim që të sigurojë një shkëmbim më të madh dhe të balancojë kulturor në botë në favor të respektit ndërkulturor dhe një kulture të paqes;
- d) të nxisë ndërthurjen kulturore për të zhvilluar ndërveprimin kulturor me frymën e ndërtimit të

urave ndërmjet popujve;

e) të nxisë respektin për larminë e shprehjeve kulturore dhe të ndërgjegjësojë vlerat e saj në nivel lokal, kombëtar dhe ndërkombëtar;

f) të pohojë sërish rëndësinë e lidhjes ndërmjet kulturës dhe zhvillimit për të gjitha vendet, veçanërisht për vendet në zhvillim dhe të përkrahë masat e ndërmarra në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar për të siguruar njohjen e vlerës së vërtetë të kësaj lidhjeje;

g) të bëjë të kuptueshme natyrën e veçantë të veprimtarive, të mirave dhe shërbimeve kulturore, si mjete të identitetit, vlerave dhe kuptimit;

h) të pohojë sërish të drejtat sovraane të shteteve për të ruajtur, miratuar dhe zbatuar politikën dhe masat që ato i gjykojnë të duhura për mbrojtjen dhe zhvillimin e larmisë së shprehjeve kulturore në territorin e tyre;

i) të forcojë bashkëpunimin dhe solidaritetin ndërkombëtar me frymën e partneritetit me synim, në veçanti, rritjen e kapaciteteve të vendeve në zhvillim për të mbrojtur dhe zhvilluar larminë e shprehjeve kulturore.

Neni 2

Parimet drejtuese

1. Parimi i respektimit të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut

Larmia kulturore mund të mbrohet dhe të zhvillohet vetëm nëse garantohen të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, si liria e shprehjes, informacionit dhe komunikimit, si dhe aftësia e individëve për të zgjedhur shprehjet kulturore. Askush nuk mund të përdorë dispozitat e kësaj Konvente për të shkelur të drejtat dhe liritë themelore të njeriut të shpallura në Deklaratën Universale për të Drejtat e Njeriut, të garantuara në të drejtën ndërkombëtare ose të kufizojë fushën e veprimit.

2. Parimi i sovranitetit

Shtetet në përputhje me Kartën e Kombeve të Bashkuara dhe parimet e së drejtës ndërkombëtare, kanë të drejtën sovraane të miratojnë masa dhe politika për të mbrojtur dhe zhvilluar larminë e shprehjeve kulturore brenda territorit të tyre.

3. Parimi i dinjitetit të barabartë dhe i respektimit të të gjitha kulturave

Mbrojtja dhe zhvillimi i larmisë së shprehjeve kulturore prezumon njohjen e dinjitetit të barabartë dhe respektimin e të gjitha kulturave, përfshirë këtu kulturat e personave që u përkasin minoriteteve dhe popujve indigjenë.

4. Parimi i solidaritetit dhe bashkëpunimit ndërkombëtar

Bashkëpunimi dhe solidariteti ndërkombëtar duhet të synojnë që të bëjnë të mundur që vendet, veçanërisht vendet në zhvillim, të krijojnë dhe të forcojnë mënyrat e tyre të shprehjes kulturore, përfshirë këtu industritë e tyre kulturore, në lindje e sipër apo të krijuara, në nivel lokal, kombëtar dhe ndërkombëtar.

5. Parimi i komplementaritetit të aspekteve ekonomike dhe kulturore të zhvillimit

Meqë kultura është një nga forcat lëvizëse të zhvillimit, aspektet kulturore të zhvillimit janë po aq të rëndësishme sa aspektet ekonomike në të cilat individët dhe popujt kanë të drejtën themelore të marrin pjesë dhe t'i gëzojnë ato.

6. Parimi i zhvillimit të qëndrueshëm

Larmia kulturore është një aset i pasur për individët dhe shoqëritë. Mbrojtja, zhvillimi dhe ruajtja e larmisë kulturore janë një kërkesë thelbësore për zhvillimin e qëndrueshëm në të mirë të brezave të së tashmes dhe të së ardhmes.

7. Parimi i përdorimit të arsyeshëm

E drejta e përdorimit të arsyeshëm të një game të pasur dhe të larmishme të shprehjeve kulturore nga e gjithë bota dhe e drejta e kulturave për të përdorur mjetet e shprehjes dhe shpërndarjes përbëjnë elementë të rëndësishëm për rritjen e larmisë kulturore dhe inkurajimin e kuptimit reciprok.

8. Parimi i hapjes dhe i ekuilibrit

Kur Shtetet miratojnë masa për të përkrahur larminë e shprehjeve kulturore, ato duhet të zhvillojnë, në mënyrën e duhur, hapjen ndaj kulturave të tjera të botës dhe të sigurojnë që këto masa të hartohen për objektivat e ndjekura sipas Konventës në fjalë.

II. FUSHA E ZBATIMIT

Neni 3

Fusha e zbatimit

Kjo Konventë zbatohet për politikën dhe masat e miratuara nga Palët në lidhje me mbrojtjen dhe zhvillimin e larmive të shprehjeve kulturore.

III. PËRKUFIZIME

Neni 4

Përkufizime

Për qëllimet e kësaj Konvente, kuptohet që:

1. Larmi kulturore

“Larmia kulturore” ka të bëjë me mënyrat e ndryshme ku gjejnë shprehje kulturat dhe shoqëritë. Këto shprehje kalojnë midis dhe ndërmjet grupeve dhe shoqërive.

Larmia kulturore është shfaqur jo vetëm përmes mënyrave të ndryshme me anë të të cilave shprehet trashëgimia kulturore e njerëzimit, e rritur dhe e transmetuar përmes larmisë së shprehjeve kulturore, por edhe përmes mënyrave të ndryshme të krijimit artistik, prodhimit, shpërndarjes, ndarjes dhe gëzimit të tyre, çfarëdo qofshin mjetet dhe teknologjitë e përdorura.

2. Përmbajtje kulturore

“Përmbajtja kulturore” ka të bëjë me kuptimin simbolik, dimensionin artistik dhe vlerat kulturore që e kanë origjinën nga, ose që shprehin identitete kulturore.

3. Shprehje kulturore

“Shprehje kulturore” janë shprehjet që rezultojnë nga krijueshmëria e individëve, grupeve dhe shoqërive dhe që kanë përmbajtje kulturore.

4. Veprimtari, të mira dhe shërbime kulturore

“Veprimtaritë, të mirat dhe shërbimet kulturore” janë veprimtaritë, të mirat dhe shërbimet që në kohën kur janë konsideruar si një atribut, përdorim apo qëllim specifik, mishërojnë ose përcjellin shprehje kulturore, pavarësisht nga vlera tregtare që mund të kenë.

Veprimtaritë kulturore mund të jenë qëllim në vetvete ose mund të kontribuojnë në prodhimin e të mirave dhe shërbimeve kulturore.

5. Industritë kulturore

“Industritë kulturore” janë industritë që prodhojnë dhe shpërndajnë mallra ose shërbime kulturore të përkufizuara në paragrafin 4.

6. Politikën dhe masat kulturore

“Politikën dhe masat kulturore” janë ato politika dhe masa që lidhen me kulturën, në nivel lokal, kombëtar, rajonal ose ndërkombëtar të cilat ose janë përqendruar në kulturën si të tillë, ose janë hartuar për të pasur një ndikim të drejtpërdrejtë në shprehjet kulturore të individëve, grupeve ose shoqërive, duke përfshirë krijimin, prodhimin, ndarjen, shpërndarjen dhe të drejtën e veprimtarive, të mirave dhe shërbimeve kulturore.

7. Mbrojtja

“Mbrojtja” ka të bëjë me miratimin e masave që synojnë ruajtjen, sigurimin dhe shtimin e larmisë së shprehjeve kulturore.

“Mbroj” do të thotë miratoj këto masa.

8. Ndërthurja kulturore

“Ndërthurja kulturore” ka të bëjë me ekzistencën dhe ndërveprimin e drejtë të kulturave të ndryshme dhe mundësinë e prodhimit të shprehjeve të përbashkëta kulturore me anë të dialogut dhe respektit të ndërsjellë.

IV. TË DREJTAT DHE DETYRIMET E PALËVE

Neni 5

Rregulli i përgjithshëm në lidhje me të drejtat dhe detyrimet

1. Palët, në përputhje me Kartën e Kombeve të Bashkuara, parimet e së drejtës ndërkombëtare dhe instrumente për të drejtat e njeriut të njohura në botë, pohojnë sërish të drejtën e tyre sovranë për të formuluar dhe zbatuar politikatat e tyre kulturore dhe për të miratuar masat për të mbrojtur dhe zhvilluar larminë e shprehjeve kulturore, si dhe për të forcuar bashkëpunimin ndërkombëtar për arritjen e qëllimeve të kësaj Konvente.

2. Kur një Palë zbaton politika dhe merr masa për të mbrojtur dhe zhvilluar larminë e shprehjeve kulturore brenda territorit të saj, politikatat dhe masat e saj do të jenë në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente.

Neni 6

Të drejtat e palëve në nivel kombëtar

1. Secila Palë, brenda kuadrit të politikave dhe masave të saj kulturore si përkufizohen në nenin 4.6 dhe duke pasur parasysh rrethanat dhe nevojat e saj të veçanta, mund të miratojë masat që synojnë mbrojtjen dhe zhvillimin e larmisë së shprehjeve kulturore brenda territorit të saj.

2. Këto masa mund të përfshijnë sa më poshtë:

- a) masat rregullatore që synojnë mbrojtjen dhe zhvillimin e larmisë së shprehjeve kulturore;
- b) masat që, në mënyrën e duhur, sigurojnë mundësi për veprimtari, të mira dhe shërbime kulturore në vend midis të gjitha atyre që janë në dispozicion brenda territorit kombëtar për krijimin, prodhimin, ndarjen, shpërndarjen dhe gëzimin e këtyre veprimtarive, të mirave dhe shërbimeve kulturore në vend;
- c) masat që synojnë të sigurojnë për industritë kulturore të pavarura në vend dhe veprimtaritë në sektorin jo formal të drejtën e përdorimit efektiv të mjeteve të prodhimit, shpërndarjes dhe ndarjes së veprimtarive, të mirave dhe shërbimeve kulturore;
- d) masa që synojnë të sigurojnë ndihmës publike financiare;
- e) masat që synojnë të inkurajojnë organizatat jo fitimprurëse, si dhe institucionet publike dhe private dhe artistët dhe profesionistët e tjerë kulturorë, të zhvillojnë dhe të nxisin shkëmbimin dhe qarkullimin e lirë të ideve, shprehjeve kulturore dhe veprimtarive, të mirave dhe shërbimeve kulturore dhe të nxisin frymën krijuese dhe sipërmarrëse në veprimtaritë e tyre;
- f) masat që synojnë të krijojnë dhe përkrahin institucionet publike, në formën e duhur;
- g) masat që synojnë të nxisin dhe të përkrahin artistët dhe të tjerë të përfshirë në krijimin e shprehjeve kulturore;
- h) masat që synojnë të rrisin larminë e medias, duke përfshirë transmetimin e shërbimit publik.

Neni 7

Masat për të zhvilluar shprehjet kulturore

1. Palët do të përpiqen të krijojnë në territorin e tyre një mjedis që inkurajon individët dhe grupet shoqërore:

a) të krijojnë, prodhojnë, ndajnë, shpërndajnë dhe përdorin shprehjet e tyre kulturore, duke i kushtuar vëmendjen e duhur rrethanave dhe nevojave të veçanta të grave, si dhe grupeve të ndryshme shoqërore, përfshirë personat që u përkasin minoriteteve dhe popujve indigjenë;

b) të përdorin shprehje të ndryshme kulturore nga territori i tyre, si dhe nga vende të tjera të botës.

2. Palët do të përpiqen gjithashtu të njohin kontributin e rëndësishëm të artistëve, të të tjerëve të përfshirë në procesin krijues, komuniteteve kulturore dhe organizatave që mbështesin punën e tyre dhe rolin e tyre thelbësor në rritjen e larmisë së shprehjeve kulturore.

Neni 8

Masat për të mbrojtur shprehjet kulturore

1. Pa paragjykuar dispozitat e neneve 5 dhe 6, një Palë mund të përcaktojë ekzistencën e situatave të veçanta ku shprehjet kulturore në territorin e saj janë në rrezik për zhdukje, në kërcënim të rëndë ose në të kundërt në nevojë për mbrojtje urgjente.

2. Palët mund të marrin të gjitha masat e duhura për të mbrojtur dhe ruajtur shprehjet kulturore në situatat e përmendura në paragrafin 1 në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente.

3. Palët i raportojnë Komitetit Ndërqeveritar të përmendur në nenin 23 për të gjitha masat e marra për të përballuar nevojën urgjente të situatës dhe Komiteti mund të bëjë rekomandimet e duhura.

Neni 9

Ndarja e informacionit dhe transparenca

Palët:

- a) sigurojnë informacionin e duhur në raportet e tyre për UNESCO-n çdo katër vjet mbi masat e marra për të mbrojtur dhe zhvilluar larminë e shprehjeve kulturore brenda territorit të tyre dhe në nivel ndërkombëtar;
- b) caktojnë një pikë kontakti përgjegjës për ndarjen e informacionit në lidhje me këtë Konventë;
- c) ndajnë dhe shkëmbejnë informacion në lidhje me mbrojtjen dhe zhvillimin e larmisë së shprehjeve kulturore.

Neni 10

Edukimi dhe ndërgjegjësimi i publikut

Palët:

- a) inkurajojnë dhe nxisin kuptimin e rëndësisë së mbrojtjes dhe zhvillimit të larmisë së shprehjeve kulturore, inter alia, me anë të programeve edukative dhe programeve që ndërgjegjësojnë publikun më tepër;
- b) bashkëpunojnë me palët e tjera dhe organizatat ndërkombëtare dhe rajonale për të arritur qëllimin e këtij neni;
- c) përpiqen të inkurajojnë krijueshmërinë dhe të forcojnë kapacitetet e prodhimit duke krijuar programe edukative, trajnimi dhe shkëmbimi në fushën e industrive kulturore. Këto masa duhet të zbatohen në një mënyrë që nuk ndikon negativisht në format tradicionale të prodhimit.

Neni 11

Pjesëmarrja e shoqërisë civile

Palët e njohin rolin themelor të shoqërisë civile në mbrojtjen dhe zhvillimin e larmisë së shprehjeve kulturore. Palët inkurajojnë pjesëmarrjen aktive të shoqërisë civile në përpjekjet e tyre për të arritur objektivat e kësaj Konvente.

Neni 12

Nxitja e bashkëpunimit ndërkombëtar

Palët përpiqen të forcojnë bashkëpunimin e tyre dypalësh, rajonal dhe ndërkombëtar për krijimin e kushteve që nxisin zhvillimin e larmisë së shprehjeve kulturore, duke marrë parasysh në veçanti situatat e përmendura në nenet 8 dhe 17, sidomos me qëllim që:

- a) të lehtësohet dialogu për politikën kulturore ndërmjet Palëve;
- b) të rriten kapacitetet e menaxhimit dhe ato strategjike të sektorit publik në institucionet kulturore të sektorit publik me anë të shkëmbimeve kulturore profesionale dhe ndërkombëtare dhe ndarjes së praktikave më të mira;
- c) të forcohen partneritetet me dhe ndërmjet shoqërisë civile, organizatave joqeveritare dhe sektorit privat për nxitjen dhe zhvillimin e larmisë së shprehjeve kulturore;
- d) të nxitet përdorimi i teknologjive të reja, të inkurajohen partneritetet për të shtuar ndarjen e informacionit dhe mirëkuptimin kulturor dhe të nxitet larmia e shprehjeve kulturore;
- e) të inkurajohet përfundimi i marrëveshjeve për bashkëprodhim dhe bashkëshpërndarje.

Neni 13

Integrimi i kulturës në zhvillimin e qëndrueshëm

Palët përpiqen të përfshijnë kulturën në politikat e tyre të zhvillimit në të gjitha nivelet për krijimin e kushteve që nxisin zhvillimin e qëndrueshëm dhe, brenda këtij kuadri, të nxisin aspektet në lidhje me mbrojtjen dhe zhvillimin e larmisë së shprehjeve kulturore.

Neni 14

Bashkëpunimi për zhvillim

Palët përpiqen të përkrahin bashkëpunimin për zhvillimin e qëndrueshëm dhe reduktimin e varfërisë, veçanërisht në lidhje me nevojat specifike të vendeve në zhvillim, me synim nxitjen e shfaqjes së një sektori dinamik kulturor, inter alia, me anë të mënyrave të mëposhtme:

- a) duke forcuar industrinë kulturore në vendet në zhvillim me anë të:
 - i) krijimit dhe forcimit të prodhimit kulturor dhe kapaciteteve të shpërndarjes në vendet në zhvillim;
 - ii) lehtësimit të përdorimit më të gjerë në tregun botëror dhe në rrjetet ndërkombëtare të shpërndarjes për veprimtaritë, të mirat dhe shërbimet e tyre kulturore;
 - iii) mundësimit të shfaqjes së tregjeve të suksesshme lokale dhe rajonale;
 - iv) miratimit, kur është e mundur, të masave të duhura në vendet e zhvilluara me synim lehtësimin e përdorimit në territorin e tyre të veprimtarive, të mirave dhe shërbimeve kulturore të vendeve në zhvillim;
 - v) sigurimit të përkrahjes për punë krijuese dhe lehtësimit të lëvizjes, sa më shumë të jetë e mundur, e artistëve nga bota në zhvillim;
 - vi) inkurajimit të duhur të bashkëpunimit ndërmjet vendeve të zhvilluara dhe në zhvillim në fushat, inter alia, e muzikës dhe filmit;
- b) duke forcuar kapacitetet me anë të shkëmbimit të informacionit, përvojës dhe ekspertizës, si dhe duke trajnuar burimet njerëzore në vendet në zhvillim, në sektorin privat dhe publik në lidhje me inter alia, kapacitetet strategjike dhe të menaxhimit, zhvillimin dhe zbatimin e politikave, zhvillimin dhe shpërndarjen e shprehjeve kulturore, zhvillimin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, përdorimin e teknologjisë dhe zhvillimin dhe transferimin e aftësive;
- c) duke transferuar teknologjinë me anë të prezantimit të masave të duhura nxitëse për transferimin e teknologjisë dhe njohurive, veçanërisht në fushën e industrive dhe ndërmarrjeve kulturore;
- d) duke siguruar ndihmë financiare me anë të:
 - i) krijimit të një fondi ndërkombëtar për larminë kulturore si parashikohet në nenin 18;
 - ii) sigurimit të ndihmës për zhvillimin, sipas rastit, përfshirë këtu ndihmën teknike, për të nxitur dhe përkrahur krijueshmërinë;
 - iii) formave të tjera të ndihmës financiare si interesa të ulta huaje, grante dhe mekanizma të tjerë financimi.

Neni 15

Rregullime bashkëpunuese

Palët inkurajojnë zhvillimin e partneriteteve ndërmjet dhe brenda sektorëve publikë dhe privatë dhe organizatave jo fitimprurëse për të bashkëpunuar me vendet në zhvillim në lidhje me rritjen e kapaciteteve të tyre për të mbrojtur dhe zhvilluar larminë e shprehjeve kulturore. Këto partneritete të reja sipas nevojave praktike të vendeve në zhvillim theksojnë zhvillimin e mëtejshëm të infrastrukturës, burimeve njerëzore dhe politikave, si dhe shkëmbimin e veprimtarive, të mirave dhe shërbimeve kulturore.

Neni 16

Trajtimi preferencial për vendet në zhvillim

Vendet e zhvilluara lehtësojnë shkëmbimet kulturore me vendet në zhvillim duke u dhënë artistëve, profesionistëve dhe ekspertëve të tjerë kulturorë, me anë të strukturave të duhura institucionale dhe ligjore, trajtim preferencial, si dhe të mira dhe shërbime kulturore nga vendet në zhvillim.

Neni 17

Bashkëpunimi ndërkombëtar në situata që janë kërcënim i rëndë për shprehjet kulturore

Palët bashkëpunojnë për të siguruar ndihmë për njëra-tjetrën dhe në veçanti për vendet në zhvillim, në situatat e përmendura në nenin 8.

Neni 18

Fondi Ndërkombëtar për Larminë Kulturore

1. Një Fond Ndërkombëtar për Larminë Kulturore, tani e tutje i përmendur si “Fondi” krijohet në

këtë mënyrë.

2. Fondi përbëhet nga fonde në mirëbesim të krijuara në përputhje me rregulloret financiare të UNESCO-s.

3. Burimet e Fondit përbëhen nga:

a) kontribute vullnetare të bëra nga palët;

b) fonde të caktuara për këtë qëllim nga Konferenca e Përgjithshme e UNESCO-s;

c) kontribute, dhurata apo trashëgimi nga Shtete të tjera; organizata dhe programe të sistemit të Kombeve të Bashkuara, organizata të tjera rajonale ose ndërkombëtare; organe apo individë publikë ose privatë;

d) çdo interes për burimet e Fondit;

e) fondet e mbledhura me anë të mbledhjeve dhe arkëtimeve nga ngjarjet e organizuara për përfitim të Fondit;

f) burime të tjera të autorizuar nga rregulloret e fondit.

4. Përdorimi i burimeve të Fondit vendoset nga Komiteti Ndërqeveritar në bazë të udhëzimeve të caktuara nga Konferenca e Palëve e përmendur në nenin 22.

5. Komiteti Ndërqeveritar mund të pranojë kontribute dhe forma të tjera të ndihmës për qëllime të përgjithshme dhe specifike në lidhje me projekte specifike, me kusht që këto projekte të jenë të miratuara prej tij.

6. Asnjë kusht politik, ekonomik apo tjetër që nuk është në pajtim me objektivat e kësaj Konvente nuk mund t'i bashkëngjitet kontributeve që janë bërë për Fondin.

7. Palët përpiqen të sigurojnë rregullisht kontribute vullnetare për zbatimin e kësaj Konvente.

Neni 19

Shkëmbimi, analizimi dhe përhapja e informacionit

1. Palët bien dakord të shkëmbejnë informacion dhe të ndajnë ekspertizën në lidhje me mbledhjen e të dhënave dhe statistikave për larminë e shprehjeve kulturore, si dhe për praktikat më të mira për mbrojtjen dhe zhvillimin e saj.

2. UNESCO lehtëson, me anë të përdorimit të mekanizmave ekzistues brenda Sekretariatit, mbledhjen, analizimin dhe përhapjen e të gjithë informacionit përkatës, statistikave dhe praktikave më të mira.

3. UNESCO krijon gjithashtu dhe përditëson një bankë të dhënash për sektorë të ndryshëm dhe organizata qeveritare, private dhe jofitimprurëse të përfshirë në fushën e shprehjeve kulturore.

4. UNESCO, për të lehtësuar mbledhjen e të dhënave, i kushton vëmendje të veçantë rritjes së kapaciteteve dhe forcimit të ekspertizës për Palët që paraqesin një kërkesë për këtë ndihmë.

5. Mbledhja e informacionit të identifikuar në këtë nen plotëson informacionin e mbledhur sipas dispozitave të nenit 9.

V. MARRËDHËNIA ME INSTRUMENTE TË TJERA

Neni 20

Marrëdhënia me traktate të tjera: mbështetja reciproke, komplementariteti dhe mosvartësia

1. Palët pranojnë që do të përmbushin me mirëbesim detyrimet e tyre sipas kësaj Konvente dhe të gjitha traktateve të tjera ku ato janë palë. Prandaj, pa e vënë këtë Konventë në varësi të traktateve të tjera,

a) ato do të nxisin mbështetjen reciproke ndërmjet kësaj Konvente dhe traktatet e tjera ku ato janë palë; dhe

b) palët, gjatë interpretimit dhe zbatimit të traktateve të tjera ku janë palë ose gjatë përfshirjes në detyrime të tjera ndërkombëtare, do të marrin parasysh dispozitat përkatëse të kësaj Konvente.

2. Asgjë në këtë Konventë nuk interpretohet si ndryshuese e të drejtave dhe detyrimeve të Palëve sipas ndonjë traktati tjetër ku ato janë palë.

Neni 21

Konsultimi dhe bashkërendimi ndërkombëtar

Palët marrin përsipër të zhvillojnë objektivat dhe parimet e kësaj Konvente në forume të tjera

ndërkombëtare. Për këtë qëllim, Palët konsultojnë me njëra-tjetrën, sipas rastit, duke pasur parasysh këto objektiva dhe parime.

VI. ORGANET E KONVENTËS

Neni 22

Konferenca e Palëve

1. Një Konferencë e Palëve do të krijohet. Konferenca e Palëve është organi plenar dhe suprem i kësaj Konvente.

2. Konferenca e Palëve mbledhet në sesion të zakonshëm çdo dy vjet, sa është e mundur, së bashku me Konferencën e Përgjithshme të UNESCO-s. Ajo mund të mbledhet në sesion të jashtëzakonshëm nëse vendos, ose nëse Komiteti Ndërqeveritar merr një kërkesë për këtë qëllim të paktën nga një e treta e Palëve.

3. Konferenca e Palëve miraton rregulloren e saj të brendshme.

4. Funksionet e Konferencës së Palëve, inter alia, janë

a) të zgjedhë anëtarët e Komitetit Ndërqeveritar;

b) të marrë dhe të shqyrtojë raportet e palëve të kësaj Konvente të transmetuara nga Komiteti Ndërqeveritar;

c) të miratojë udhëzimet funksionale të përgatitura me kërkesë të saj nga Komiteti Ndërqeveritar;

d) të marrë çfarëdo masa të tjera që mund t'i konsiderojë të nevojshme për të përparuar me objektivat e kësaj Konvente.

Neni 23

Komiteti Ndërqeveritar

1. Një Komitet Ndërqeveritar për Mbrojtjen dhe Zhvillimin e Larmisë së Shprehjeve Kulturore, i përmendur tani e tutje si "Komiteti Ndërqeveritar", krijohet brenda UNESCO-s. Ai përbëhet nga përfaqësues të 18 shteteve palë të Konventës të zgjedhur për një mandat 4-vjeçar nga Konferenca e Palëve me hyrjen në fuqi të kësaj Konvente sipas nenit 29.

2. Komiteti Ndërqeveritar mbledhet çdo vit.

3. Komiteti Ndërqeveritar funksionon nën autoritetin dhe drejtimin e Konferencës së Palëve dhe përgjigjet para saj.

4. Anëtarët e Komitetit Ndërqeveritar do të bëhen 24 sapo numri i palëve të Konventës të bëhet 50.

5. Zgjedhja e anëtarëve të Komitetit Ndërqeveritar bazohet në parimet e përfaqësimit të drejtë gjeografik, si dhe të rotacionit.

6. Pa paragjykuar përgjegjësitë e tjera që i jepen nga kjo Konventë, funksionet e Komitetit Ndërqeveritar janë:

a) të zhvillojë objektivat e kësaj Konvente dhe të inkurajojë dhe monitorojë zbatimin e tyre;

b) të përgatisë dhe paraqesë për miratimin nga Konferenca e Palëve, me kërkesë të saj, udhëzimet funksionale për përmbushjen dhe zbatimin e dispozitave të Konventës;

c) t'i transmetojë Konferencës së Palëve raporte nga palët e Konventës, si dhe komente dhe një përmbledhje të përmbajtjes së tyre;

d) të bëjë rekomandimet e duhura që të merren parasysh në situata që sillen në vëmendje të tij nga palët e Konventës, në përputhje me dispozitat përkatëse të Konventës, në veçanti nenin 8;

e) të vendosë procedura dhe mekanizma të tjera për konsultim, që synojnë zhvillimin e objektivave dhe parimeve të kësaj Konvente në forume të tjera ndërkombëtare;

f) të kryejë detyra të tjera që mund të kërkohen nga Konferenca e Palëve.

7. Komiteti Ndërqeveritar në përputhje me rregulloren e brendshme, mund të ftojë në çdo kohë organizatat apo individët privatë ose publikë për të marrë pjesë në takimet e tij për konsultim mbi çështje specifike.

8. Komiteti Ndërqeveritar përgatitet dhe i paraqet për miratim Konferencës së Palëve rregulloren e tij të brendshme.

Neni 24

Sekretariati i UNESCO-s

1. Organet e Konventës ndihmohen nga Sekretariati i UNESCO-s.
2. Sekretariati përgatit dokumentacionet e Konferencës së Palëve dhe Komitetit Ndërqeveritar, si dhe rendin e ditës së mbledhjeve të tyre dhe ndihmon dhe raporton për zbatimin e vendimeve të tyre.

VII. KLAUZOLA PËRFUNDIMTARE

Neni 25

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

1. Në rastin e një mosmarrëveshjeje ndërmjet Palëve të kësaj Konvente në lidhje me interpretimin ose zbatimin e Konventës, Palët kërkojnë një zgjidhje me anë të negocimit.
2. Nëse Palët e interesuara nuk mund të arrijnë një marrëveshje me anë të negocimit, ato mund të kërkojnë së bashku ndërhyrje, ose ndërmjetësim, të një pale të tretë.
3. Nëse ndërhyrja ose ndërmjetësimi nuk ndërmerren, ose nëse nuk arrihet zgjidhje me anë të negocimit, ndërhyrjes apo ndërmjetësimit, një Palë mund të bëjë rekurs për pajtimin në përputhje me procedurat e përcaktuara në Aneksin e kësaj Konvente. Palët konsiderojnë në mirëbesim propozimet e bëra nga Komisioni i Pajtitimit për zgjidhjen e mosmarrëveshjes.
4. Çdo Palë, në kohën e ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, mund të deklarojë që nuk e njeh procedurën e pajtitimit të parashikuar më lart. Secila Palë që ka bërë një deklaratë të tillë, në çdo kohë mund të tërheqë këtë deklaratë duke njoftuar Drejtorin e Përgjithshëm të UNESCO-s.

Neni 26

Ratifikimi, pranimi, miratimi apo aderimi nga Shtetet Anëtare

1. Kjo Konventë i nënshtrohet ratifikimit, pranimit, miratimit apo aderimit nga Shtetet Anëtare të UNESCO-s në përputhje me procedurat e tyre kushtetuese përkatëse.
2. Instrumentet e ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit depozitohen te Drejtori i Përgjithshëm i UNESCO-s.

Neni 27

Aderimi

1. Kjo Konventë është e hapur për aderim nga të gjitha shtetet joanëtare të UNESCO-s, por anëtare të Kombeve të Bashkuara ose të ndonjëres prej agjencive të saj të specializuara, që ftohen nga Konferenca e Përgjithshme e UNESCO-s për të aderuar në të.
2. Kjo Konventë është gjithashtu e hapur për aderim nga territoret që gëzojnë vetëqeverisje të plotë të brendshme të njohur si të tillë nga Kombet e Bashkuara, por që nuk kanë fituar pavarësinë e plotë në përputhje me Rezolutën 1514 të Asamblesë së Përgjithshme dhe që kanë kompetencë në çështjet e rregulluara nga kjo Konventë, duke përfshirë kompetencën për të marrë pjesë në traktate në lidhje me këto çështje.
3. Dispozitat e mëposhtme zbatohen për organizatat rajonale të integritit ekonomik:
 - a) Kjo Konventë është gjithashtu e hapur për aderim nga çdo organizatë rajonale për integritimin ekonomik, që, përveçse si parashikohet më poshtë, janë krejtësisht të detyrueshme nga dispozitat e Konventës në të njëjtën mënyrë si Shtetet Palë;
 - b) Në rastin kur një ose më shumë Shtete Anëtare të një organizate të tillë janë gjithashtu Palë të kësaj Konvente, organizata dhe ky/këto Shtet/e Anëtar/e vendosin për përgjegjësinë e tyre për përmbushjen e detyrimeve të tyre sipas kësaj Konvente. Kjo shpërndarje e përgjegjësisë bëhet efektive pas përfundimit të procedurës së njoftimit të përshkruar në nënparagrafin (c). Organizata dhe Shtetet Anëtare nuk kanë të drejtë të ushtrojnë të drejta sipas kësaj Konvente njëkohësisht. Përveç kësaj, organizatat rajonale të integritit ekonomik, për çështje brenda kompetencës së tyre, ushtrojnë të drejtën e tyre për të votuar me një numër votash të barabartë me atë të Shteteve Anëtare që janë Palë të kësaj Konvente. Një organizatë e tillë nuk e ushtron të drejtën e votës nëse njëra nga Shtetet Anëtare të saj e ushtron të drejtën e vet dhe anasjelltas;
 - c) Një organizatë rajonale e integritit ekonomik dhe Shteti apo Shtetet e saj Anëtare të saj që kanë rënë dakord për një ndarje të përgjegjësisë si parashikohet në nënparagrafin (b) informon Palët për një ndarje të tillë të propozuar të përgjegjësisë në mënyrën e mëposhtme:
 - i) në instrumentin e tyre të aderimit, kjo organizatë deklaron me hollësi, ndarjen e përgjegjësisë të

tyre, në lidhje me çështjet e rregulluara nga Konventa;

ii) në rastin e ndonjë ndryshimi të përgjegjësive të tyre përkatëse, organizata rajonale e integritit ekonomik informon depozituesin për një ndryshim të tillë të propozuar të përgjegjësive përkatëse; depozituesi nga ana e tij informon Palët për këtë ndryshim;

d) Shtetet Anëtare të një organizate rajonale të integritit ekonomik që bëhen palë të kësaj Konvente mendohet se vazhdojnë të ruajnë kompetencat mbi të gjitha çështjet në lidhje me të cilat transferimi i kompetencave tek organizata nuk është deklaruar në mënyrë specifike, ose nuk i është bërë i ditur depozituesit;

e) “Organizatë rajonale e integritit ekonomik” do të thotë një organizatë e përbërë nga Shtetet sovraane, anëtare të Kombeve të Bashkuara ose të ndonjë agjencie tjetër të specializuar të tyre, të cilëve këto Shtete u kanë transferuar kompetenca në lidhje me çështjet e rregulluara nga kjo Konventë dhe që janë autorizuar të bëhen palë e saj, në përputhje me procedurat e saj të brendshme.

4. Instrumenti i aderimit depozitohet te Drejtori i Përgjithshëm i UNESCO-s.

Neni 28

Pika e kontaktit

Secila Palë, kur bëhet Palë e kësaj Konvente, cakton një pikë kontakti si përmendet në nenin 9.

Neni 29

Hyrja në fuqi

1. Kjo Konventë hyn në fuqi tre muaj pas datës së depozitimit të instrumentit të 30-të të ratifikimit, pranimit, miratimit, apo aderimit, por vetëm në lidhje me ato shtete ose organizata rajonale të integritit ekonomik që i kanë depozituar instrumentet e tyre të ratifikimit, pranimit, miratimit apo aderimit atë ditë ose më përpara. Konventa hyn në fuqi në lidhje me çdo palë tjetër tre muaj pas depozitimit të instrumentit të saj të ratifikimit, pranimit, miratimit apo aderimit.

2. Për qëllimet e këtij neni, çdo instrument i depozituar nga një organizatë rajonale e integritit ekonomik nuk do të llogaritet si shtesë e atyre të depozituar nga Shtetet Anëtare të organizatës.

Neni 30

Sistemet kushtetuese federale ose jounitar

Duke pranuar që marrëveshjet ndërkombëtare i detyrojnë palët në të njëjtën mënyrë pavarësisht nga sistemet e tyre kushtetuese, dispozitat e mëposhtme zbatohen për palët që kanë një sistem kushtetues federal ose jounitar:

a) në lidhje me dispozitat e kësaj Konvente, zbatimi i së cilës bëhet sipas juridiksionit ligjor të pushtetit legjislativ federal apo qendror, detyrimet e qeverisjes federale apo qendrore do të jenë të njëjta me ato të palëve që nuk janë Shtetet federale;

b) në lidhje me dispozitat e Konventës, zbatimi i së cilës bëhet sipas juridiksionit të njësive përbërëse të veçanta si shtete, konte, provinca apo kantone të cilat sistemi kushtetues i federatës nuk i detyron të marrin masa legjislative, qeveria federale informon, kur është e nevojshme, autoritetet kompetente të njësive përbërëse si shtete, konte, provinca apo kantone të dispozitave në fjalë, me rekomandim për miratimin e tyre.

Neni 31

Denoncimi

1. Çdo Palë e kësaj Konvente mund të denoncojë këtë Konventë.

2. Denoncimi bëhet i ditur me anë të një instrumenti me shkrim të depozituar te Drejtori i Përgjithshëm i UNESCO-s.

3. Denoncimi hyn në fuqi 12 muaj pas marrjes së instrumentit të denoncimit. Denoncimi nuk ndikon në asnjë mënyrë në detyrimet financiare të Palës që denoncon Konventën deri në datën e hyrjes në fuqi të tërheqjes.

Neni 32

Funksionet e depozituesit

Drejtori i Përgjithshëm i UNESCO-s, si depozituesi i kësaj Konvente, njofton Shtetet Anëtare të organizatës, shtetet që nuk janë anëtare të organizatës dhe organizatat rajonale të integritit ekonomik të përmendura në nenin 27, si dhe Kombet e Bashkuara për depozitim të të gjitha instrumenteve të ratifikimit, pranimit, miratimit apo aderimit të parashikuara në nenet 26 dhe 27 dhe për denoncimet e parashikuara në nenin 31.

Neni 33

Ndryshimet

1. Një Palë e kësaj Konvente, me anë të një njoftimi me shkrim drejtuar Drejtorit të Përgjithshëm, mund të propozojë ndryshime të kësaj Konvente. Drejtori i Përgjithshëm e qarkullon këtë njoftim te të gjitha Palët. Nëse, brenda gjashtë muajsh nga data e dërgimit të njoftimit, jo më pak se gjysma e palëve përgjigjen në favor të kërkesës, Drejtori i Përgjithshëm e paraqet këtë propozim në sesionin e radhës të Konferencës së Palëve për diskutim dhe miratim të mundshëm.

2. Ndryshimet miratohen nga dy të tretat e shumicës së Palëve të pranishme dhe me votim.

3. Pas miratimit, ndryshimet e kësaj Konvente i paraqiten Palëve për ratifikim, pranim, miratim apo aderim.

4. Për Palët që kanë ratifikuar, pranuar, miratuar apo aderuar në to, ndryshimet e kësaj Konvente hyjnë në fuqi tre muaj pas depozitimit të instrumentit të përmendur në paragrafin 3 të këtij neni me dy të tretat e Palëve. Pas kësaj, për çdo Palë që ratifikon, pranon, miraton apo aderon një ndryshim, ndryshimi në fjalë hyn në fuqi tre muaj pas depozitimit të instrumentit të ratifikimit, pranimit, miratimit apo aderimit.

5. Procedura e përcaktuar në paragrafët 3 dhe 4 nuk zbatohet për ndryshimet e nenit 23 në lidhje me numrin e anëtarëve të Komitetit Ndërqeveritar. Këto ndryshime hyjnë në fuqi në kohën e miratimit të tyre.

6. Një shtet ose një organizatë rajonale e integritit ekonomik e përmendur në nenin 27 që bëhet Palë e kësaj Konvente pas hyrjes në fuqi të ndryshimeve në përputhje me paragrafin 4 të këtij neni, në mungesë të shprehjes së qëllimeve të ndryshme, konsiderohet të jetë:

a) Palë e kësaj Konvente të ndryshuar; dhe

b) Palë e një konvente të pandryshuar në lidhje me çdo palë që nuk detyrohet nga ndryshimet.

Neni 34

Tekste autentike

Kjo Konventë është hartuar në gjuhën angleze, arabe, franceze, kineze, ruse, spanjolle, ku të gjashtë tekstet janë njësoj autentike.

Neni 35

Regjistrimi

Në përputhje me nenin 102 të Kartës së Kombeve të Bashkuara, kjo Konventë regjistrohet në Sekretariatin e Kombeve të Bashkuara me kërkesë të Drejtorit të Përgjithshëm të UNESCO-s.

ANEKS

PROCEDURA E PAJTIMIT

Neni 1

Komisioni i Pajtit

Një Komision Pajtimi do të krijohet me kërkesë të njëres prej Palëve të mosmarrëveshjes. Komisioni, nëse Palët nuk bien dakord ndryshe, do të përbëhet nga pesë anëtarë, dy të emëruar nga çdo palë e interesuar dhe një president i zgjedhur bashkërisht nga këta anëtarë.

Neni 2

Anëtarët e Komisionit

Në mosmarrëveshje ndërmjet më shumë se dy palëve, Palët me të njëjtin interes emërojnë anëtarët e tyre të Komisionit me marrëveshje të përbashkët. Kur dy ose më shumë palë kanë interesa të ndryshme ose ekziston një mosmarrëveshje, nëse janë të të njëjtit interes, ata i emërojnë vetë anëtarët e tyre.

Neni 3
Emërimet

Nëse emërimet nga Palët nuk janë bërë brenda dy muajve nga data e kërkesës për të krijuar një Komision Pajtimi, Drejtori i Përgjithshëm i UNESCO-s i bën këto emëime brenda një periudhe të mëtejshme dymujore, nëse kjo gjë kërkohet nga Palët që bëjnë kërkesën.

Neni 4
Presidenti i Komisionit

Nëse një President i Komisionit të Pajtitimit nuk zgjidhet brenda dy muajve të emërimit të fundit prej anëtarëve të Komisionit, Drejtori i Përgjithshëm i UNESCO-s cakton një president brenda një periudhe tjetër dymujore, nëse një Palë e kërkon këtë gjë.

Neni 5
Vendimet

Komisioni i Pajtitimit vendos me shumicë votash të anëtarëve të tij. Ai, nëse Palët nuk vendosin ndryshe, vendos për procedurën e vet. Komisioni jep një propozim për zgjidhjen e një mosmarrëveshjeje të cilën Palët e konsiderojnë me mirëbesim.

Neni 6
Mosmarrëveshja

Mosmarrëveshja nëse Komisioni i Pajtitimit ka kompetenca do të vendoset nga Komisioni.